

Noter til Vergil, Æneiden 4, 219 - 278

Aeneas har været hos dronning Dido i Karthago i nogen tid, da Juppiter modtager en bøn fra en lokal konge, Jarbas, der er vred over, at Aeneas får lov at bo hos Dido.

- talis, adj. 3: sådan.
oro, 1: beder.
ara, -ae, 1 f.: alter.
- 220 moenia, -nium, 3 n. (kun plur.): mure.
torqueo, torsi, tortum, 2: vrider, drejer.
obliviscor, oblitus sum, 3 dep.: glemmer (m. gen.)
adloquor, -locutus sum, 3 dep: taler til (m. akk.)
mando, 1: giver som opgave.
vado, -, -, 3: går.
age, egt. imperativ af *ago*: nu, velan, så da.
nascor, natus sum, 3 dep.: fødes, bliver til.
Zephyrus, -i, 2 m.: Zephyr, vestenvinden.
labor, lapsus sum, 3 dep.: glider.
penna, -ae, 1 f.: vinge.
Dardanius, adj. 1-2: dardanisk, som kommer fra Dardanos, Trojas grundlægger.
Tyrius, adj. 1-2: tyrisk, som kommer fra Tyros, en by i det nuv. Libanon.
Karthago, -ginis, 3 f.: Karthago.
- 225 expecto, 1: spejder, kigger; venter.
fatum, -i, 2 n.: skæbne.
respicio, -spexi, -spectum, 3: kigger efter; respekterer.
celer, adj. 3: hurtig.
aura, -ae, 1 f: luft, vind.
genetrix, -trix, 3 f.: ophav, moder.
Graius, adj. 1-2: græsk. – *Graium* er en gml. genitiv plur.
ideo, adv.: derfor.
vindico, 1: sætter fri (m. abl.: fra). – Faktisk redder Venus kun Aeneas én gang, den anden gang er det Poseidon, der redder ham (i Iliaden).
gravidus, adj. 1-2: tung.
fremo, fremui, fremitum, 3: giver en brusende eller knasende lyd; knurrer.
- 230 Teucrus, -i, 2 m.: Dardanos' svigerfar.
orbis, -bis, 3 m.: ring; *orbis (terrarum)*: verden(s) ring).
accendo, -cendi, -censum, 3: tænder.
molior, 4 dep.: planlægger.
Ascanius, -i, 2 m.: Ascanius, Aeneas' søn, også kaldet Julius.

- invideo, -vidi, -visum, 2: misunder, under ikke (m. dat. om den, man ikke under noget).
arx, arcis, 3 f.: borg, befæstet position.
struo, struxi, structum, 3: bygger op. 235
moror, 1 dep.: tøver.
proles, -lis, 3 f.: afkom.
Ausonius, adj. 1-2: ausonisk, vesterlandsk.
Lavinus, adj. 1-2: som har med Lavinia, Aeneas kommende kone, at gøre.
arvum, -i, 2 n.: pløjemark.
navigo, 1: sejler.
summa, -ae, 1 f.: sum, hovedindhold.
nuntius, -i, 2 m.: sendebud.
esto, fut. imperativ af *sum*.
pareo, 2: adlyder (m. dat.)
talaris, adj. 3: ankel-, som har med anklerne at gøre; *talaria, -ium*, 3 n. (kun plur.): sandaler med snore op om anklerne:

Merkurs sandaler havde ganske vist vinger:

og man kunne slet ikke gå på dem – der er en blomster-knude under fodsålen.
necto, 3: binder, knytter.

- 240 sublimis, adj. 3: højtflyvende, højt oppe.
 ala, -ae, 1 f.: vinge.
 sive – seu, konjunktionspar: enten – eller;
 såvel – som.
 par, adj. 3: lige.
 flamen, -minis, 3 n.: blæst, pust.
 virga, -ae, 1 f.: kvist, gren.
 Orcus, -i, 2 m.: Orcus, navn på dødsguden
 eller dødsriget.
 palleo, 2: er bleg.
 Tartara, -orum, 2 n. (kun plur.): dødsriget.
 adimo, -emi, -emptum, 3: tager væk.
 lumen, -minis, 3 n.: lys, lampe; øje.
 resigno, 1: mærker (igen).
- 245 fretus, adj. 1-2: stolende på, i tillid til.
 ventus, -i, 2 m.: vind. – Ordet er det samme
 på dansk og latin – arvet fra
 indoeuropæisk.
 turbidus, adj. 1-2: forvirret, omtumlet.
 trano, 1: svømmer hen over.
 nubila, -orum, 2 n. (plur.): skyer.
 volo, 1: flyver.
 apex, apicis, 3 m.: top, spids.
 latus, -teris, 3 n.: side.
 arduus, adj. 1-2: hård, vanskelig.
 cerno, crevi, cretum, 3: skiller; skuer.
 Atlas, -antis, 3 m.: Atlas, en titan
 (gudeslægten før Zeus m. fl.), der bar
 himlen ude i vest, og som blev gjort til
 sten af Perseus med Medusa-hovedet –
 så nu er han *Atlas*bjergene ude ved
*Atlant*terhavet.
 vertex, -ticis, 3 m.: top.
 fulcio, fulsi, fultum, 4: danner fundament
 for.
 cingo, cinxi, cinctum, 3: omgiver, omringer.
 adsiduus, adj. 1-2: tætsiddende.
 nubes, -bium, 3 m. (kun plur.): skyer.
 ater, adj. 1-2: mørk, dyster.
 pinifer, adj. 1-2: pinje-bærende.
 pulso, 1: slår igen og igen.
 imber, -bris, 3 m.: regn.
 nix, nivis, 3 f.: sne.
- 250 umerus, -i, 2 m.: skulder.
 infundo, -fudi, -fusum, 3: hælder på, hen
 over.
 mentum, -i, 2 n.: hage.
 praecipito, 1: styrter hovedkuls afsted.
 glacies, -ei, 5 f.: is.
 rigeo, 2: stivner, er stiv.
 horridus, adj. 1-2: strittende, skrækkelig.
 barba, -ae, 1 f.: skæg.
- nitor, nixus sum, 3 dep.: støtter mig.
 Cyllenius, adj. 1-2: kyllensk, som kommer
 fra bjerget Kyllene i det nordøstlige
 Peloponnes (fødested for Hermes =
 Merkur).
 consisto, -stiti, -, 3: stiller mig.
 praeceps, adj. 1-2: hovedkuls.
 unda, -ae, 1 f.: bølge.
 litus, -toris, 3 n.: kyst.
 piscosus, adj. 1-2: fuld af fisk. 255
 scopulus, -i, 2 m.: klippe.
 humilis, adj. 3: ydmyg, lav, langt nede, nær
 jordens overflade (*humus*).
 iuxta, præp. m. akk.: nær ved.
 harenosus, adj. 1-2: fuld af sand.
 Libya, -ae, 1 f.: (kontinentet) Afrika.
 seco, secui, sectum, 1: skærer.
 maternus, adj. 1-2: mødrene.
 avus, -i, 2 m.: bedstefader. – Hermes' mor
 var *Maia*, der var datter af Atlas.
 alatus, adj. 1-2: bevinget.
 tango, tetigi, tactum, 3: (be)rører.
 magalia, -ium, 3 n. (kun plur.): lille telt ell.
 lign.
 fundo, 1: grundlægger, lægger fundament
 for.
 tectum, -i, 2 n.: tag, hus. 260
 novo, 1: fornyer.
 conspicio, -spexi, -spectum, 3: får øje på.
 stellatus, adj. 1-2: udstyret med stjerner.
 iaspis, -pidis, 3 f.: (grøn) ædelsten.
 fulvus, adj. 1-2: gulbrun.
 ensis, -is, 3 m.: sværd.
 ardeo, arsi, arsum, 2: brænder, stråler.
 murex, -ricis, 3 m.: musling (en særlig art,
 man kunne udvinde farven purpur af);
 purpur (farven).
 laena, -ae, 1 f.: kappe (af uld).
 demitto, -misi, -missum, 3: sender ned,
 lader falde ned.
 dives, -vitis, adj. 3: rig.
 munus, -neris, 3 n.: gave.
 tenuis, adj. 3: tynd, spinkel.
 tela, -ae, 1 f.: vævet stof.
 discerno, -crevi, -cretum, 3: skiller ad.
 invado, -vasi, -vasum, 3: trænger ind. 265
 loco, 1: anbringer; udliciterer.
 uxorius, adj. 1-2: kone-, som har med en
 kone at gøre.
 exstruo, -struxi, -structum, 3: konstruerer,
 bygger.
 regnum, -i, 2 n.: rige.

deum, gen. plur. (cfr. *Graium* v. 228).

regnator, -ris, 3 m.: hersker.

numen, -minis, 3 n.: guddomsmagt.

270 *tero*, *trivi*, *tritum*, 3: slider.

surgo, *surrexi*, *surrectum*, 3: rejser mig op,
vokser op.

heres, -edis, 3 m.: arving.

275 *tellus*, -uris, 3 f.: jord.

mortalis, adj. 3: dødelig.

visus, -us, 4 m.: syn, udseende.

sermo, -onis, 3 m.: samtale.

relinquo, *reliqui*, *relictum*, 3: forlader.

evanesco, -vanui, -, 3: forsvinder.